

X pod vedením Muska: Skrytá politická amplifikace, vyhýbání se regulacím a únos demokratické infrastruktury

Když Elon Musk v roce 2022 koupil Twitter a přejmenoval ho na X, zakryl svou akvizici rétorikou občanské ctnosti: „digitální náměstí“, kde bude vzkvétat svoboda slova. Tento rámec byl lživý. V praxi Musk transformoval X na platformu, která aktivně zkresluje politický diskurz prostřednictvím neprůhledných algoritmů, monetizovaného vlivu a záměrného demontování mechanismů transparentnosti. Namísto zachování neutrality se X stal **nástrojem skrytého politického prosazování**, silně nakloněným ve prospěch krajně pravicových narativů a sympatií k autoritářským režimům.

Regulátoři v Evropské unii potvrdili to, co badatelé, novináři a skupiny občanské společnosti dlouho tušili: **X porušuje právní povinnosti ohledně transparentnosti reklam, označování politického obsahu a přístupu pro výzkumníky**. Nejedná se o drobné technické přestupky. Jsou to strukturální rozhodnutí, která umožňují **neodhalený politický vliv ve velkém měřítku**. Muskova platforma nejenže manipulaci *dovoluje* – ona z ní **profituje**, využívá výsad placených účtů a algoritmických pobídek k amplifikaci určitých politických aktérů, přičemž skrývá mechanismy za tímto procesem.

Tento esej předkládá jasné obvinění: **X funguje jako nedeklarovaný systém politické reklamy**, v přímém rozporu s právem EU a pravděpodobně také v rozporu s pravidly transparentnosti kampaní ve Velké Británii a USA. Důkazy jsou přesvědčivé, motiv je zřejmý a dopad je globální.

Od dohledu k zastírání: Vzor vyhýbání se

Během několika týdnů od Muskovy převzetí byla již tak křehká správa Twitteru demontována. **Rada pro důvěru a bezpečnost** – externí orgán odpovědnosti – byla náhle rozpuštěna. Politiky byly přepsány, týmy zredukovány a přístup pro občanskou společnost a novináře omezen. Muskova vize „svobody slova“ se rychle odhalila jako **volná ruka pro ty, kdo jsou v souladu s jeho ideologickou agendou**.

Současně Musk zavedl **placené ověření**, čímž fakticky monetizoval viditelnost. Modrý háček přestal být známkou autenticity a stal se vstupenkou k algoritmickému zvýhodnění. Ověřené účty – často političtí operativci, provokatéři nebo propagandisté – získaly posílení distribuce a v mnoha případech **sdílely příjmy platformy**, což přímo spojilo finanční pobídky s politickými poselstvími.

Nebyla to chyba. Byl to **strategický redesign**: odstranění záruk, rozmazání hranic mezi organickou a placenou řečí a zbraňování doporučovacích systémů ve službách Muskových

politických spojení.

Algoritmická manipulace není vedlejší efekt – je to obchodní model

Doporučovací systém X není neutrálním arbitrem. Je to **záměrně vyladěný politický zesilovač**. Interní výzkum provedený před Muskovým převzetím potvrdil, že časová osa Twitteru již **nepřiměřeně amplifikovala pravicový obsah**. Za Muska se tato nerovnováha prohloubila.

Zveřejnění zdrojového kódu X v březnu 2023 bylo jen rozptýlením. I když odhalilo kostru pro řazení tweetů, **zatajilo klíčová provozní data**: změny parametrů v reálném čase, manuální přepisy a vliv placeného statusu na viditelnost. Veřejnost stále nemá přístup k proměnným, které jsou důležité: Kdo je zvýhodňován? Kdo je potlačován? A proč?

Z nezávislých auditů je jasné: **politický obsah z pravicových, nacionalistických a konspiračních účtů dominuje v sekci „Pro vás“** – zvláště když jsou tyto účty monetizovány nebo ověřeny. V podstatě X **prodává politický dosah**, přičemž popírá, že takové transakce představují reklamu.

To není spekulace. Je to měřitelná předpojatost, podložená několika recenzovanými studiemi a experimenty s falešnými účty. Když se angažovanost stane organizujícím principem platformy, **zvítězí rozhořčení, pravda prohrává a demagogové vzkvétají**.

Temné vzory, falešná transparentnost a placený politický vliv

Předběžná zjištění EU proti X podle **Zákona o digitálních službách (DSA)** a **Nařízení 2024/900 o politické reklamě** jsou zničující:

- X **klame uživatele** prostřednictvím temných vzorů a klamavého designu rozhraní.
- **Nepodaruje se mu udržet funkční úložiště reklam**, čímž odepírá voličům právo vědět, kdo je cíl.
- **Blokuje legitimní výzkumníky** v přístupu k datům potřebným pro audit systémových rizik.

Nejedná se o náhody. Jsou to taktiky. X **záměrně odepírá přístup**, vědom si, že plná transparentnost by odhalila **koordinované politické zvýhodňování** maskované jako organická angažovanost.

Placené ověření je jádrem tohoto schématu. Ověřené účty mají **preferenční zacházení v žebříčcích, nárok na sdílení příjmů a zvýšený dosah** – i když jejich obsah šíří dezinformace, nenávisť nebo politickou propagandu. Tato funkce efektivně mění platformu na **placený megafon pro ideologické aktéry**.

V Evropské unii toto chování přímo porušuje zákony vyžadující zveřejnění politické reklamy, identity sponzora a použití citlivých osobních údajů pro cílení. Ve Velké Británii je to v rozporu s **požadavky na digitální otisk** podle Zákona o volbách. V USA se to nebezpečně blíží porušení **předpisů FEC a FTC** o online politické komunikaci a klamavém marketingu.

Elon Musk není neutrálním pozorovatelem – je architektem politického zkreslení

Do roku 2024 Musk **veřejně podpořil Donalda Trumpa**, hostil krajně pravicové osobnosti na své platformě a přímo se zapojil do politických poselství pod rouškou firemní politiky. Nejedná se o náhodné podpory – jsou to **materiální intervence majitele platformy** do volebního diskurzu.

Kontrola nad politikou platformy, inženýrským designem a pobídkami k příjmům umožňuje Muskovi **naklánět systém**, aby odměňoval své politické spojence a potlačoval disent. Výsledkem je zpětná vazba: ti, kdo lichotí jeho názorům nebo vyvolávají maximální angažovanost, stoupají na vrchol; ostatní jsou přehlušeni nebo demonetizováni.

To není jen nebezpečné – je to **strukturální předpojatost zakódovaná do kódu**. Žádné množství předstírání o „svobodu slova“ nemůže zakrýt **střet zájmů**, když jeden miliardář ovládá infrastrukturu politické viditelnosti.

Právní hranice byla překročena

V EU je práh pro „politickou reklamu“ jasný: **jakákoli placená nebo materiálně podpořená distribuce politického obsahu musí být označena, archivována a auditovatelná**. X **porušila všechny tři povinnosti**.

Nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy (2024/900) ukládá zveřejnění, která X systematicky ignorovala. **Zákon o digitálních službách** vyžaduje od velmi velkých platform, jako je X, poskytnout přístup ověřeným výzkumníkům a udržovat důvěryhodná úložiště reklam. X tato pravidla porušila – a regulátoři již přistupují k vymáhání.

Ve Velké Británii **Zákon o volbách 2022** vyžaduje digitální otisky – určující, kdo je odpovědný za politická sdělení. Současné nastavení X – kde placené účty prosazují politická sdělení bez jakéhokoli označení, zveřejnění financování nebo transparentnosti cílení – **vy-smívá se tomuto zákonu**.

V USA mají FEC a FTC jurisdikci nad výslovnou advokací a klamavým marketingem. **Placená viditelnost, monetizace a algoritmická manipulace ze strany majitele platformy** nejsou vyňaty z přezkumu. Jediným důvodem, proč dosud nebyla přijata žádná vymáhací opatření, je **regulační vakuum vytvořené lobbingem platformy a právní nejednoznačností** – nikoli právní neviností.

Důkazy existují – X je jen nechce, abyste je viděli

Klíčové záznamy existují. Zahrnují:

- **Interní komunikaci** podrobně popisující, jak je zacházeno s politickým obsahem, jak je řazen a monetizován.
- **Fakturační a sponzorské záznamy** ukazující, kdo za co zaplatil.
- **Protokoly změn algoritmů a zprávy o přepisech**, které odhalují, kdo je zvýhodňován a kdy.
- **Data úložiště reklam**, která by podle zákona měla odhalit politické kampaně, sponzory a strategie cílení.

X odmítá jejich poskytnutí – ne proto, že by neexistovaly, ale proto, že **by prokázaly, že platforma funguje jako nedeklarovaný systém politické reklamy**.

Všechny regulační nástroje k vynucení zveřejnění existují. EU je již využívá. USA a Velká Británie by měly následovat.

Výmluvy už nebudou fungovat

- **„Zveřejnili jsme algoritmus.“** → Nepravda. Zveřejnění kódu je neúplné a zastaralé. Klíčové váhy, politiky a živé intervence zůstávají skryté.
- **„Angažovanost není ideologická.“** → Bezvýznamné. Systémy maximalizující angažovanost strukturálně zvýhodňují extrémní, kmenový a často pravicový obsah. To je konstrukční rozhodnutí s politickými důsledky.
- **„Neexistuje zákon proti algoritmům.“** → Klamavé. Existují zákony proti **neodhalenému politickému vlivu, netransparentním reklamním systémům a platformám, které klamou uživatele ohledně placeného obsahu**. X porušuje všechny tři.

Toto není debata – je to demokratická nouze

Politická řeč není problémem. **Neodhalená manipulace politickou řečí je**. Když platformy zakrývají, kdo mluví, kdo platí a jak je viditelnost navržena, základy demokratického diskurzu se hroutí.

X nejenže neprochází testem transparentnosti – **aktivně ho podkopává**. Její systémy **rozmazávají hranici mezi organickou viralitou a placenou propagandou**, zatímco její vedení politicky a finančně těží z tohoto zmatku.

Toto již není otázkou politiky platformy. Je to otázka **právní odpovědnosti a demokratického přežití**.

Závěr: Případ proti X

X funguje jako nedeklarovaný motor politické reklamy. Prodává vliv, zakrývá sponzorství, deaktivuje dohled a odměňuje obsah, který nejlépe slouží ideologickým a finančním zájmům svého majitele.

Právní povinnosti jsou jasné. Porušení jsou zdokumentována. Důsledky jsou obrovské.

Je čas přestat předstírat, že jde o debatu o svobodě slova. Je čas, aby regulátoři jednali – a aby občané požadovali, aby **platformy, které formují politickou realitu, podléhaly politickému právu.**

Toto není závada. Je to plán.